

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)



[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się



[Strona główna](#) > [Start](#)

Zapobiegać czy uczyć się na błędach?

W dniu 23 stycznia 2013 r. Europejska Agencja Środowiska opublikowała długo oczekiwany raport "Late Lessons from early warnings: science, precaution, innovation". Jest to drugi tom opracowania „Late lessons from early warnings” - seria ta poświęcona jest nowym technologiom, które okazały się mieć negatywne oddziaływanie, względem którego nie zastosowano środków zapobiegawczych we właściwym czasie, tłumiąc lub ignorując sygnały ostrzegające o możliwym zagrożeniu.

Pierwsza część raportu została opublikowana w 2001 r. i dostarczyła szczegółowych informacji odnośnie technologii, które przyniosły poważne szkody. Obecny, drugi, 750-stronicowy tom (dostępny tutaj), prezentuje 20 nowych przypadków, wskazując ich dalekosiężne oddziaływanie na politykę, naukę i społeczeństwo. Obejmuje zarówno przeszłe działania, kiedy, np. z powodu przedkładania krótkoterminowych interesów przedsiębiorców nad zdrowie człowieka, niedoceniając ryzyka, a czasem pod wpływem różnych nacisków, sygnały o możliwym negatywnym wpływie były tłumione lub ignorowane dopóki szkody dla środowiska lub zdrowia nie stały się oczywiste, jak również omawia obecnie wdrażane technologie, dla których zidentyfikowane potencjalne zagrożenia.

Od 2001 r. wiele się zmieniło - nowe technologie wprowadzane są sprawniej i szybciej, co jednocześnie zwiększa ryzyko zagrożeń. Raport m.in. zaleca szersze stosowanie tzw. zasady ostrożności, pokazuje, jakie korzyści przynosi szybkie reagowanie na pojawiające się sygnały, zaleca większe uwrażliwienie środowiska naukowego na kompleksowość i wieloprzyczynowość zachodzących zjawisk, rekomenduje ulepszenie ocen ryzyka, wzywa do stosowania nowych form zarządzania, angażujących obywateli.

Raport składa się z 5 części, w których omówiono następujące zagadnienia:

- w cz. A dot. zagrożeń dla zdrowia - zasadę ostrożności i tzw. fałszywe alarmy, ołów w benzynie, czterochloroetylen w wodzie, skażenie rtęcią na przykładzie Zatoki Minamata, narażenie na beryl w przemyśle atomowym, dym papierosowy i rolę przemysłu tytoniowego, chlorek winylu, dibromochloropropan (pestycyd) a bezpłodność mężczyzn, bisfenol A w kontekście zdrowia dzieci, DDT;
- w cz. B dot. ekosystemów - biocydy w farbach antyporostowych jako alternatywa dla TBT w kontekście zagrożeń dla środowiska morskiego, syntetyczny estrogen w feminizacji ryb, zmiany klimatu, powodzie, pestycydy nikotynowe a giniecie pszczoł, odporność ekosystemów;
- w cz. C dot. wyłaniających się zagrożeń - katastrofy elektrowni jądrowych, uprawy genetycznie modyfikowane, inwazyjne gatunki obce, telefony komórkowe a rak mózgu, nanotechnologie,
- w cz. D dot. kosztów, rekompensacji szkód, innowacji - koszty braku działania, ochrona „wczesnie ostrzegających” i „ofiary zaniechania działań”, ignorowanie ostrzeżeń w biznesie,
- w cz. E dot. wpływu na naukę i zarządzanie - rolę nauki w decyzjach zapobiegawczych i tzw. zasadę ostrożności.

Więcej:

<http://www.gios.gov.pl/artykuly/1093/Zapobiegac-czy-uczyc-sie-na-bledach-Najnowszy-raport-EEA-pokazuje-jak-wprowadzajac-innowacyjne-rozwiazania-minimalizowac-ryzyko-ich-negatywnych-skutkow>

<https://laboratoria.net/home/16617.html>

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy